

IZ NAŠE DNEVNE KULTURE.

Osmero pesmi.

Poročilo g. T. Debeljaka v »Slovincu« o »Osmerih pesmih« ni točno, ker označuje model glavnega junaka z imenom znane živeče osebnosti. Lik Franca Orešca je povsem historičen in realističen. Tega moža oblikujem s čuvstvom hvaležne pietete. Umetniško izrabljanje miljejnih in lokalnih črt, ki so gornjo domnevo povzročile, je pa poštena pisateljska pravica.

Za ustno in časopisno reklamo se pa še za naprej priporočim. Dr. Ivan Pregelj.

PREJELI SMO V OCENO:

Franz Zach: *Modernes oder katholisches Kulturideal? Ein Wegweiser zum Verständnis der Gegenwart.* 3. pomnožena izdaja. Herder, Wien I., 1925. (Vsebina: Beda sedanosti in njene korenine. — Razvoj človeške kulture od prazgodovine do konca srednjega veka. — Kulturni prelom v renesanški in reformacijski dobi, korenina bede našega časa. — Razvoj v novi dobi. Katoliška cerkev nadaljuje krščansko-germansko kulturo. Kulturni prelom se izživlja v prevratno filozofijo ob času prosvetljenstva. Reformacija poskuša zaceliti rano, zadano človeški kulturi po renesansi. Bankerot renesanske in reformacijske kulture. Knjiga končuje z apelom, da se je treba povrniti h katoliškemu kulturnemu idealu in podaja misli avtorja k reformi humanistične izobrazbe. — Ta pregled priča o aktualnosti knjige).

Tisoč in ena noč. II. zv. Zbirka pravljic z jutrovega. Za odrasle priredil Andrej Rapč. Ljubljana, Učiteljska tiskarna.

Narodna enciklopedija SHS, 6. zv. Drenovac-Finžgar, Zagreb, Bibliografski zavod, 1925.

Agnes Ernst: *Zwei Freundinnen Gottes.* Herder & Co., Freiburg im Breisgau, 1926. Krasna bibliofilska izdaja.

Vladimir Levstik: *Zmijí hnízdo.* Po drugi slovenski izdaji prestavil Bohuš Vybíral. Olomuc, R. Promberger, 1925. Prevod, kakor vsi Vybíralovi, je mojstrski in človek tudi v češčini čuti vonj besednosti originala. Prevajalec je dodal na koncu kratko besedo o Levstiku in nekaj jedrnatih, za češkega čitatelja potrebnih opazk.

Maria Batzer: *Im grünen Wagen.* Herder, Freiburg im Breisgau, 1925. Zgodba tiho tendenčne idilske sreče je v daljnem sorodstvu Dickensu. Pisateljica se je sama oblikovna našla, ponekod celo predaleč v maniriranost. Dvomim, da bi se naši mladi čitatelji mogli vživeti v to žensko precijoznost nemškega jezika. P.

Jón Svenson: *Die Stadt am Meer.* Nonni's neue Erlebnisse. Herder, Freiburg im Breisgau. Nov poganeček ob že proslulih mladinskih romanih malega Nonnija. Dvodelen: križem po Kopenhagnu in čolnu čez Oresund na švedsko. Priporočim. P.

Die Geschichte vom hölzernen Bengele, lustig und lehrreich für kleine und große Kinder. Nach C. Collodi deutsch bearbeitet von Anton Grumann. Herder, Freiburg im Breisgau.

S tem delom so dobili Nemci že v tretje predelano slovito italijansko mladinsko knjigo: *Le Avventure di Pinocchio.* Slovenski otroci berejo odslej tega Pinocchia v Lovrenčičevi predelavi. P.

Rast, glasilo slovenskega katoliškega dijaštva na Primorskem. Zadrúžna tiskarna, Gorica.

Glasnik skopljanskog naučnog društva. Knj. 1. Sveska 1. Urednik dr. Radoslav M. Grujić z uredniškim odborom. Skoplje, 1925. Med drugim prinaša tudi poročilo B. Sarie o rimskih izkopaninah v Stobi.

Ivan Pregelj: *Kamposteljski romarji.* Pevska igra v treh dejanjih. (Libreto P. Hugolin Sattnerjeve opere »Tajda«). Ljubljana, Jugoslovanska knjigarna, 1925.

Veraikon, uměleťká revue. Edice grafická, XI. št. 9—12. Praha-Smíchov, 1925. Prinaša članek o bratih Kraljih in reprodukcije njihovih del.

Sibe Miličić: *Borovi i masline.* Beograd, Geca Kon, 1926.

Dr. M. Mikiljev: *Istorija hrišćanske književnosti.* Apostolski muževi. Knjiga 1. Beograd, Geca Kon, 1926.

Starinar, Organ Arheološkog društva u Beogradu, 5. serija, knjiga 2. (za 1925). Ur. I. Vulić. Beograd, 1925. (Med drugim tudi sledeči članki: A. Luschin Ebengreuth, Frizaške kovnice novca za trgovino s Hrvatskom i Slavonijom na Dravi i Savi i donjokranjskoj Krki. — B. Saria. Razvitak Mitrine kultne slike u dunavskim oblastima. — V. Molè, Umetnost situle od Vača. — Fr. Stelè, Freske u crkvi sv. Primoža kod Kamnika).

Knjige Goriške Mohorjeve družbe:

1. Koledar G. M. d. za l. 1926. Opremil S. Šantel. Pod naslovom Naši možje članki o nadškofu dr. A. Pellizzo (Trinko), † dr. A. Gregorčiču (Abram), J. Kompari (Šček), A. A. Uršiču (Domen), Srečku Kumarju in J. Rijavcu (Šček). V oddelku Naša zemlja piše Fr. Rupnik o starodavnih gradiščih pod Nanosom; dr. H. Tuma, Odkod je kralj Alboin zagledal Italijo?; P. S. Kozlevčar o Sv. Višarjih, Starodavni grad Vipolže, Fr. Štrukelj, Iz tolminskega podzemeljskega sveta. Zanimiv je članek V. Ščeka, Kako je bilo na Tržaškem pred sto leti.

2. Socialna čitanka Gor. M. dr. I. del. (Krščanstvo in človeška družba [Debevec], Družina [Brecelj], Družba [Gosar], Stanovi [Jeraj], Narod, Cerkev). Pregled vsebine in pisateljev knjigo zadostno priporoča.

3. Fr. Jaklič: *Nevesta s Korinja.* Ilustriral Fran Kralj. Knjiga je ponatis iz Doma in sveta in ne razumem, zakaj je založnica to zamolčala.

4. Louis Bertrand: *Sanguis martyrum.* Prevel Ivan Rejec.